

Samfélagsleg ábyrgð
í sjávarútvegi

2.-3. NÓVEMBER Í HÖRPU

Kolefnisspor matvæla

- hvar liggja tækifærin?

Helga Jóhanna Bjarnadóttir
Sviðsstjóri Samfélagssviðs EFLU

HAMPIÐJAN

HÁSKÓLINN Í REYKJAVÍK
REYKJAVIK UNIVERSITY

ICELANDAIR
CARGO

ISI ICELAND
SEAFOOD

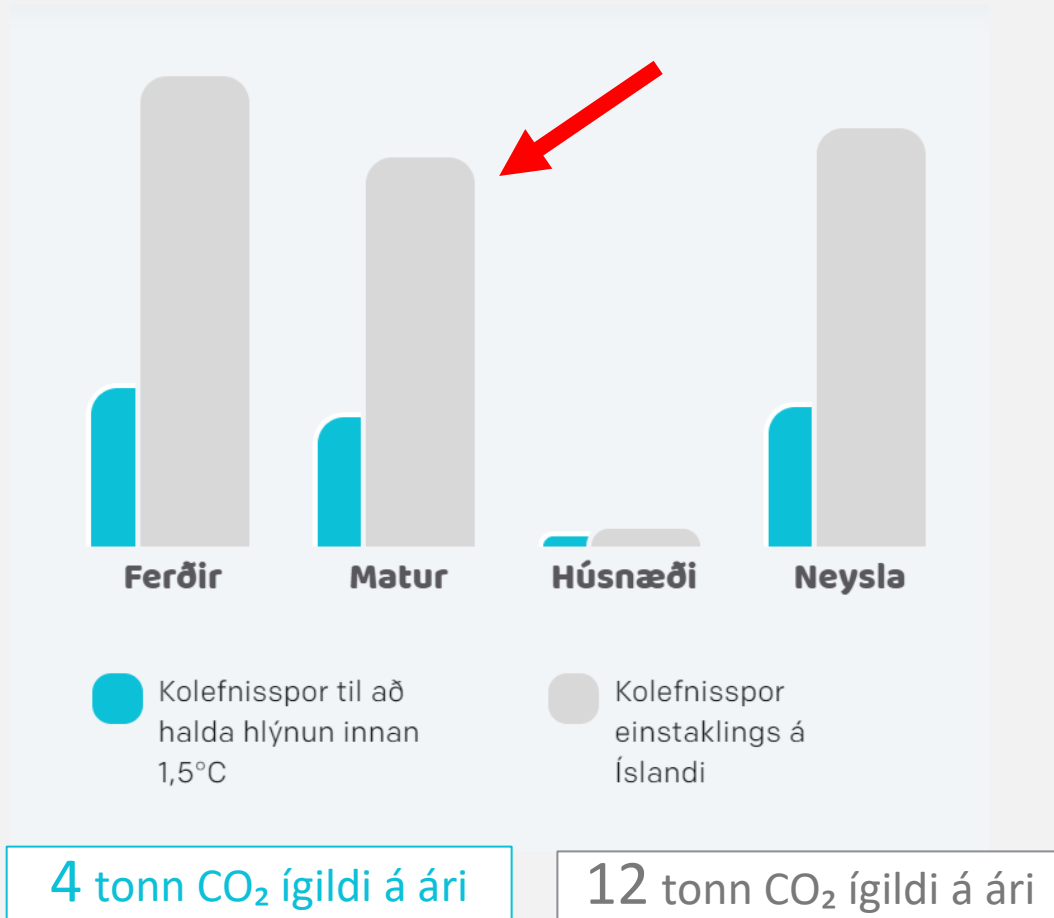
marel

Pipar \ TBWA

SJÁVARÚTVEGS
RÁÐSTEFNAN
2023

Kolefnisspori einstaklings á Íslandi

Neysludrifið kolefnisspor

- Matur vegur um þriðjung af kolefnisspori einstaklings á Íslandi
- Matvælaframleiðsla og dreifing valda 26% losun gróðurhúsalofttegunda á heimsvísu

kolefnisreiknir.is

Kolefnisspor sjávarfangs

Losun gróðurhúsalofttegunda reiknuð yfir alla virðiskeðjuna með vistferilsgreiningu, LCA

- Eining kg CO₂ígildi/kg vöru
- Metið hvar í virðiskeðjunni helsta losun á sér stað
- Niðurstöður gagnast til að draga úr losun og til að upplýsa neytendur

Ofar í virðiskeðju

Fiskveiðar

Meðhöndlun
afla

Kjarnastarfsemi

Flutningur

Fiskvinnsla

Pakkning

Neðar í virðiskeðju

Flutningur
og dreifing

Geymsla
og sala

Loftslagsbókhald reiknað með aðferðafræði Greenhouse gas protocol er reiknað á ársgrundvelli og er annað en kolefnisspor vöru

Ofanstraums – umfang 3

Eigin starfsemi - umfang 1 og 2

Neðanstraums-umfang 3

Kolefnisspor matvæla má birta í vottaðri umhverfisyfirlýsingu, EPD

Environmental Product Declaration sem byggja á vistferilsgreiningum (LCA)

Thrace's Greenhouses S.A. EPD - Environmental Product Declaration

Thrace Greenhouses
FRESH HYDROPONIC VEGETABLES

EPD®
THE INTERNATIONAL EPD® SYSTEM

EPD - Environmental Product Declaration Of Cucumber

In accordance with ISO 14025 and PCR 2020:07 "Arable and Vegetables Crops" of The International EPD® System.

General information

Owner of the EPD:
Location of production site:
Programme:
Programme operator:
EPD registration number:
Publication date:
Validity date:

Thrace Greenhouses S.A.
Neo Erasmo, Xanthi
The international EPD® system
www.environdec.com
EPD international AB
S-P-05452
2022-02-24
2027-01-16
Global

Found 7 matches

FOOD & BEVERAGES
S-P-05988
Durum Wheat from organic and...
Cooperativa Produttori Agricoli ...

FOOD & BEVERAGES
S-P-05453
Mini cucumber
THRACE GREENHOUSES S.A.

FOOD & BEVERAGES
S-P-05452
Cucumber
THRACE GREENHOUSES S.A.

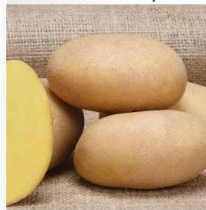
FOOD & BEVERAGES
S-P-05451
Beef tomato
THRACE GREENHOUSES S.A.

FOOD & BEVERAGES
S-P-05113
Cluster tomato
THRACE GREENHOUSES S.A.

FOOD & BEVERAGES
S-P-02237
Seed Potato (G2 Class)
TEKFEN TARIMSAL ARASTIRM...

Environmental performance

Potential environmental impact

Parameter		Unit	UPSTREAM	CORE	DOWNSTREAM	TOTAL
Global warming potential (GWP)	TOTAL	kg CO ₂ eq	2,15E-01	4,83E-02	6,54E-02	3,29E-01
	Fossil	kg CO ₂ eq	2,07E-01	4,34E-02	5,98E-02	3,11E-01
	Biogenic	kg CO ₂ eq	7,28E-03	4,88E-03	5,60E-03	1,78E-02
	Land use and land transformation	kg CO ₂ eq	6,55E-04	3,86E-05	1,66E-05	7,10E-04
Acidification potential (AP)		kg SO ₂ eq	1,13E-03	9,61E-04	2,07E-04	2,19E-04
Eutrophication potential (EP)		kg PO ₄ - ³ eq	4,84E-04	4,35E-04	8,92E-05	8,16E-05
Formation potential of tropospheric ozone (POCP)		kg NMVOC eq	7,03E-04	6,46E-04	2,22E-04	2,69E-04
Abiotic depletion potential - Elements		kg Sb eq	4,04E-06	3,26E-06	2,03E-06	1,39E-07
Abiotic depletion potential - Fossil resources		MJ	3,10E+00	2,93E+00	5,49E-01	9,20E-01
Water scarcity potential		m ³ eq	1,44E-01	1,29E-01	8,98E-03	4,67E-03

Vistferilsgreining (LCA) á ferskum þorskhökkum

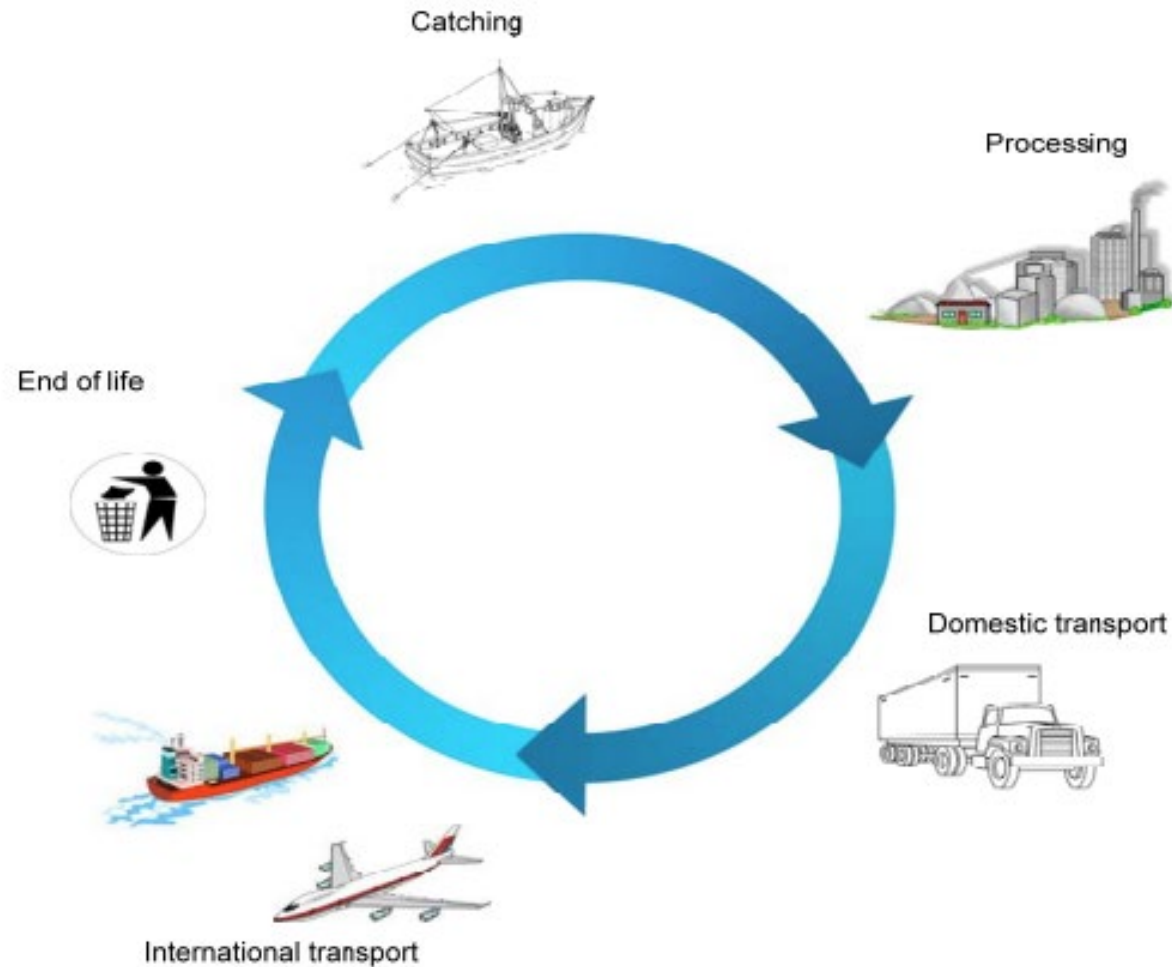

Figure 2: Life Cycle stages of the study

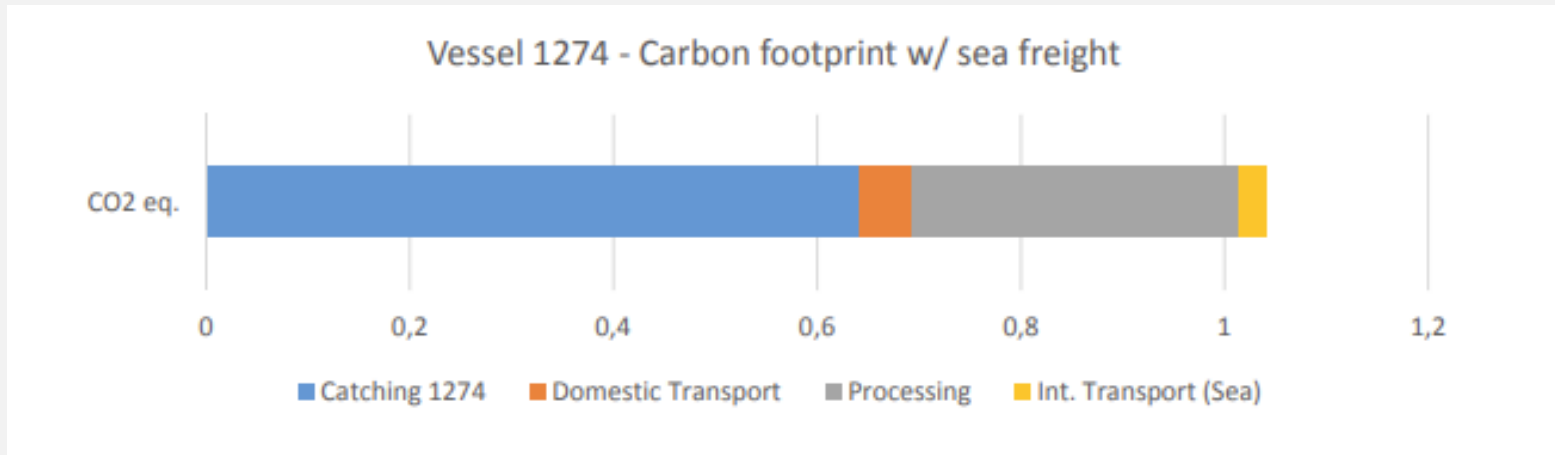
Vistferilinn: Veiðar, vinnsla ,
innanlandsflutningur og
flutningur á erlendan
markað.

Þættir sem voru metnir:
hráefni, orka, umbúðir,
veiðarfæri, hreinsiefni og
efnanotkun.

Vistferilsgreining á ferskum þorskhnökkum

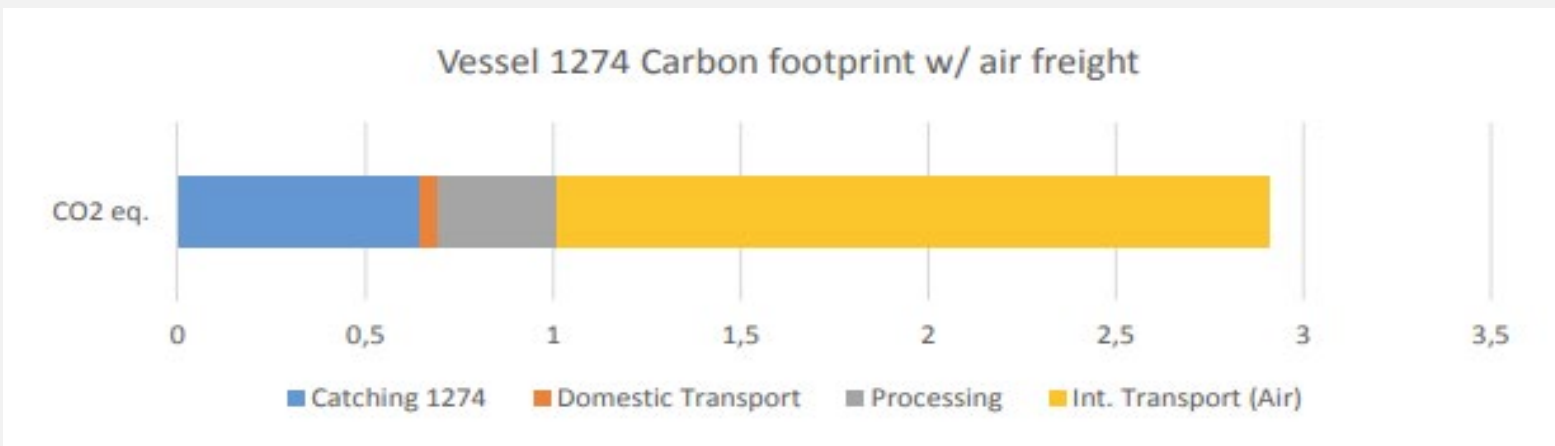
Dæmi; Botnvörpuveiðar, Páll Pálsson ÍS 102,*

Almennar niðurstöður:

- Minni orkunotkun á línuveiðum en botnvörpuveiðum
- Kolefnissporið er aðallega vegna veiða og vinnslunnar og flutningarnir á markað telja þegar þeir eru með flugi.

Sjóflutningur á markað - Kolefnisspor **1,03 kg CO₂ígildi/kg vöru**

Flogið með fisk á markað - Kolefnisspor **2,9 kg CO₂ígildi/kg vöru**

*Heimild: Skýrsla Matís, 2014

Opinber stefnumótun og aðgerðir

Upplýsingagjöf um loftslagsáhrif matvæla

Úr Matvælastefnu Íslands:

Neytendur framtíðarinnar munu gera auknar kröfur um öryggi og hollustuhætti í matvælaframleiðslu og að hugað sé að sjálfbærni, kolefnisspori og umhverfismálum í allri virðiskeðju matvæla.

Hér liggja mikil tækifæri fyrir íslenska matvælaframleiðslu.

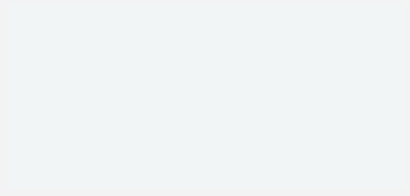
Innkaupastefnu matvæla ríkisaðila:

- Krafa gerð um að upplýsingar um uppruna, næringargildi, kolefnisspor og ofnæmisvalda séu á matseðlum.

 EFLA | **MATARSPOR**

Hvað er Matarspor?

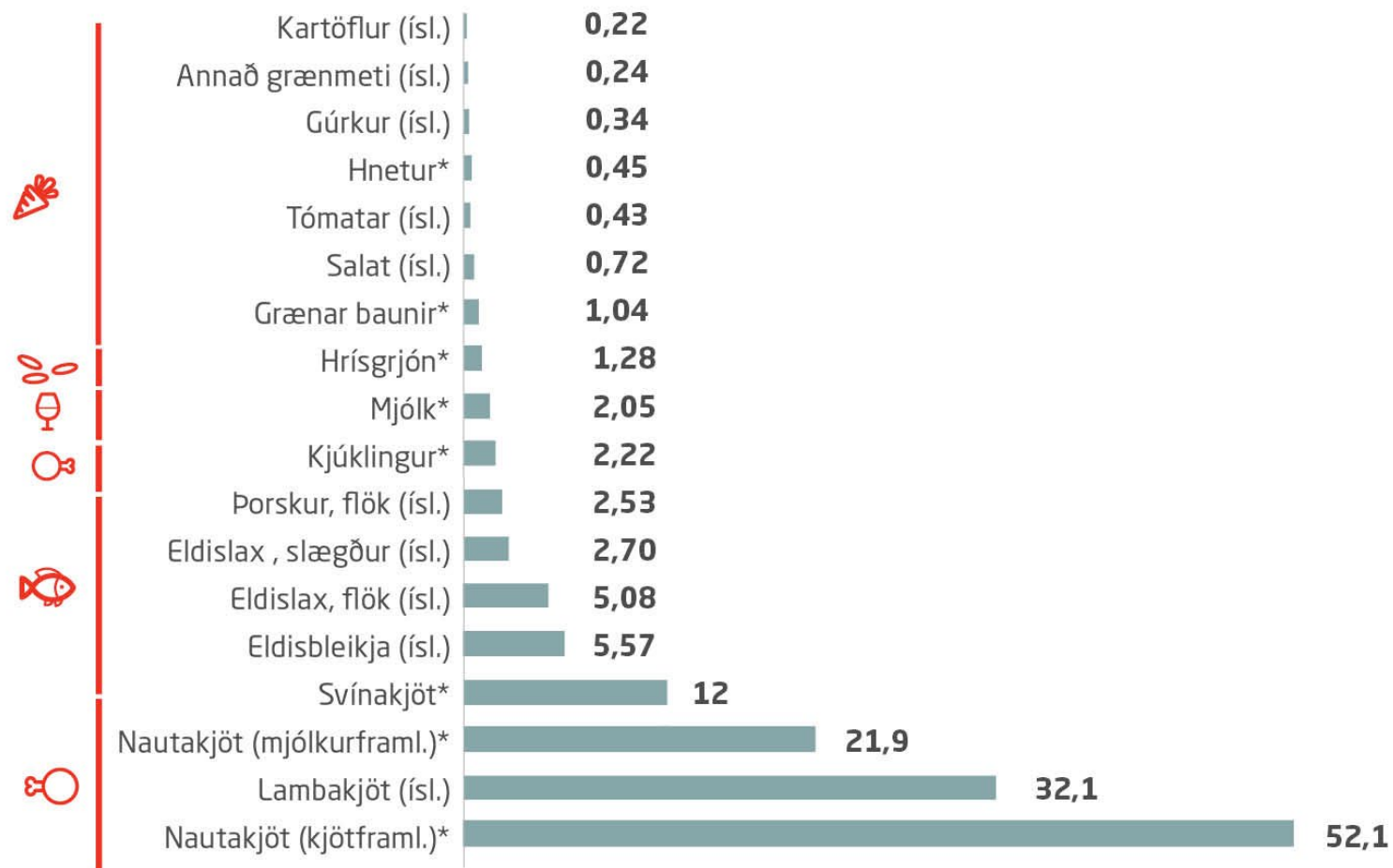
- Þjónustuvefur fyrir mötuneyti og matsölustaði sem sýnir:
 - kolefnisspor máltíða
 - Næringarefnainnihald og hitaeiningar
 - Ofnæmisvalda
- Neytendur taka upplýsta ákvörðun
- Eykur umhverfisvitund notenda
- Samfélagsleg ábyrgð í verki

Á hverju byggir Matarspor?

- Á **vistferilsgreiningum**:
 - Stöðluð aðferð til að meta umhverfisáhrif vöru yfir allan vistferil hennar
- 500+ matvæli
 - Erlend gögn úr „Den store Klimadatabase“
- Íslensk gögn sem EFLA hefur reiknað og safnað frá öðrum
- Samstarfsverkefni HÍ, Matís og EFLU hafið, þar sem sett verða fram áreiðanlegar, gagnsæjar og samanburðarhæfar upplýsingar um umhverfisáhrif íslenskra matvæla

Kolefnisspor matvæla - kg CO₂ ígildi á kg

*erlendar heimildir

Matarspor – Hver máltíð er um 400 g

Kolefnisspor máltíða

Hráefni

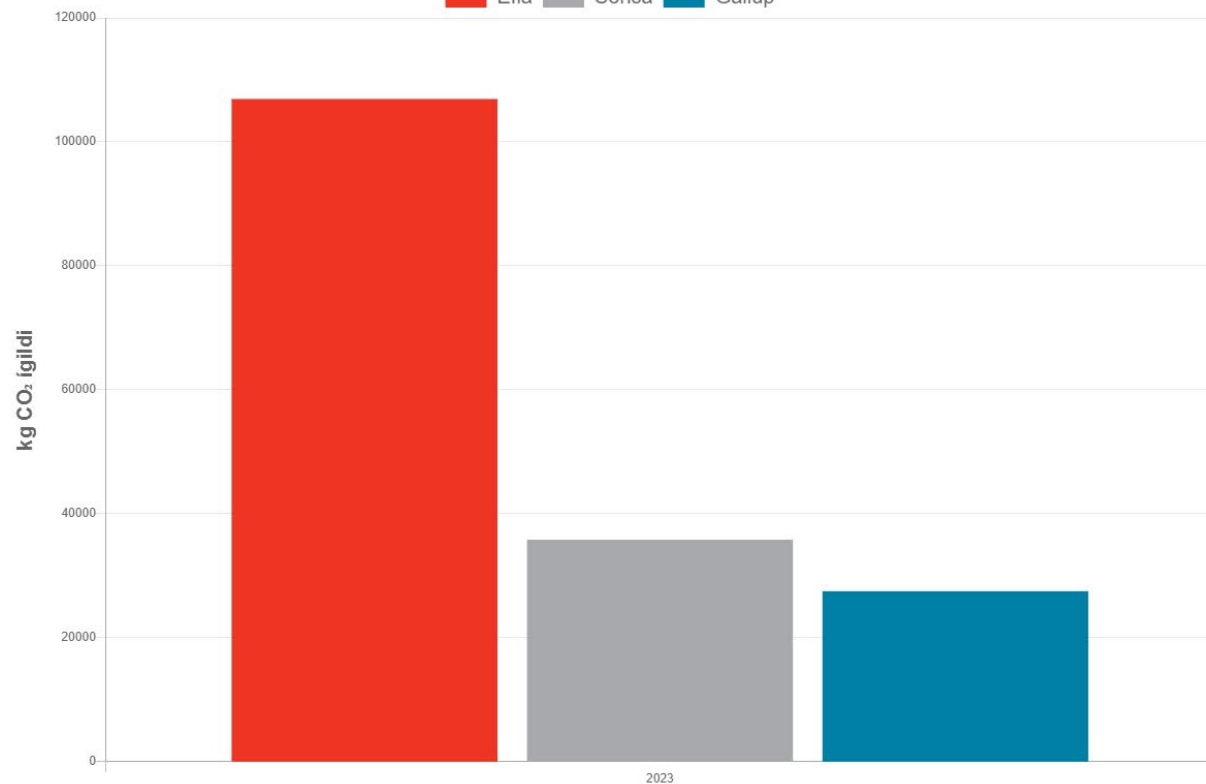
- Flutningar
- Fiskur og sjávarfang
- Grænmeti
- Hnetur og fræ
- Óliur og smjörliki
- Krydd
- Sósir og smurálegg
- Kjöt og kjötafurðir
- Mjólkurafurðir og egg
- Kornvörur og mjöl
- Drykkjarvörur
- Baunir

Næringargildi

	Smjörsteiktur ...	Lax í mangó ch...	Stökkt nautakj...	Ofnbakað lamb...	Hnetusteik me...
Orka disks (kcal/disk)	435	765	660	826	883
Orka (kcal/100g)	106	189	148	200	189
Prótín (g/100g)	9	8	9	8	7
Fita (g/100g)	5	13	8	17	10
Kolvetni (g/100g)	7	11	8	6	15

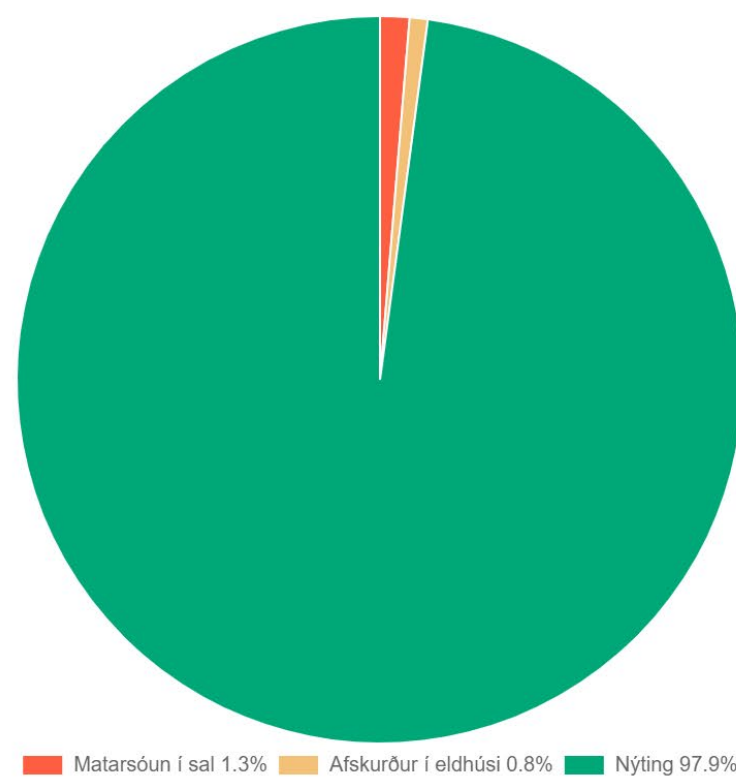
Kolefnisspor mótuneytis

Efla Sensa Gallup

Matarsóun og nýting

2023

Helga Jóhanna Bjarnadóttir

Sviðsstjóri Samfélagssviðs

@ Helga.j.bjarnadottir@efla.is

☎ 665 6109

in /helga-johanna-bjarnadottir

🌐 Efla.is